



Bruxelles, 28.9.2020  
COM(2020) 581 final

**COMUNICARE A COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN, CONSILIU ȘI  
COMITETUL ECONOMIC ȘI SOCIAL EUROPEAN**

**Trecerea uniunii vamale la o etapă superioară: un plan de acțiune**

## I. Introducere

În cadrul uniunii vamale a UE, autoritățile vamale din statele membre ale UE au responsabilitatea de a efectua o gamă largă de controale înainte ca mărfurile să intre în liberă circulație pe teritoriul vamal al UE, controale menite să protejeze atât veniturile UE, cât și securitatea și siguranța, sănătatea și prosperitatea cetățenilor și întreprinderilor din UE.

În ultimii ani, a devenit evident faptul că autoritățile vamale din statele membre se confruntă cu provocări legate de îndeplinirea diferitelor lor roluri. În pofida unei modernizări semnificative a legislației vamale a UE în 2016, există dovezi privind existența unor probleme cum ar fi subevaluarea mărfurilor pentru a eluda obligația de plată a taxelor vamale și a TVA<sup>1</sup> și contrabanda cu mărfuri ilicite sau nesigure. Există, de asemenea, preocupări referitoare la dezechilibrele dintre statele membre în ceea ce privește controalele vamale și la faptul că mărfurile sunt deturnate către cele mai slabe puncte de intrare și ieșire de pe teritoriul vamal al UE, în scopul evitării detectării. Evoluția rapidă a lumii, care este însoțită de accelerarea transformării digitale și de noi modele de afaceri, cum ar fi comerțul electronic, a amplificat provocările cu care se confruntă autoritățile vamale în punerea în aplicare și asigurarea respectării legislației UE privind importurile și exporturile. În același timp, autoritățile vamale trebuie să depună întotdeauna eforturi pentru a se asigura că schimburile comerciale legitime pot beneficia de facilitări, deoarece comerțul internațional este vital pentru succesul UE. În plus, pregătirile intense necesare pentru ieșirea Regatului Unit din uniunea vamală a UE la sfârșitul perioadei de tranziție au sporit considerabil volumul de lucru al autorităților vamale din UE. În aceste condiții, există riscuri mari de pierderi de venituri pentru bugetul UE, de amenințări la adresa securității și siguranței cetățenilor UE și de sarcini excesive asupra comerțului legitim, în cazul în care nu se iau măsuri pentru a consolida activitatea autorităților vamale naționale din întreaga UE.

Având în vedere acest lucru, președinta Comisiei Europene, Ursula von der Leyen, a declarat în orientările sale politice pentru mandatul noii Comisii, publicate la 16 iulie 2019<sup>2</sup>, că „[a] sosit timpul ca uniunea vamală să treacă la o fază superioară, dotând-o cu un cadru mai puternic, care ne va permite să ne protejăm mai bine cetățenii și piața unică”. Aceasta a afirmat că Comisia va propune o abordare europeană integrată „pentru a consolida gestionarea riscurilor vamale și pentru a ajuta statele membre să efectueze controale eficiente”.

Prezenta comunicare stabilește un plan de acțiune pentru a transforma orientările politice ale președintei von der Leyen în beneficiile concrete pentru cetățenii, întreprinderile și societatea europeană.

Efectul semnificativ al pandemiei de Covid-19 a făcut ca asigurarea unei gestionări inteligente a uniunii vamale a UE să fie mai importantă ca oricând. Serviciile vamale din cadrul Comisiei au reacționat rapid la criză, adoptând legislație, emițând orientări și sprijinind în mod activ statele

---

<sup>1</sup> De exemplu, pierderile potențiale de taxe vamale și TVA generate de subevaluarea importurilor de produse textile și încălțăminte din China către un stat membru au fost calculate la aproape 5,2 miliarde de euro pentru perioada 2013-2016. A se vedea raportul nr. 19/2017 al Curții de Conturi Europene: „Procedurile de import: deficiențele cadrului juridic și aplicarea ineficace afectează interesele financiare ale UE”.

<sup>2</sup> [https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/political-guidelines-next-commission\\_ro.pdf](https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/political-guidelines-next-commission_ro.pdf).

membre și întreprinderile, în special pentru a asigura flexibilitatea în ceea ce privește obligațiile legate de datoriile vamale, pentru a facilita vămuirea rapidă a echipamentelor medicale/de protecție și pentru a împiedica intrarea în UE a unor echipamente contrafăcute sau nesigure. Acest răspuns ar trebui să vină în ajutorul operațiunilor vamale în cazul în care va exista o resurgență generalizată a cazurilor de COVID-19. Totuși, criza a arătat în mod clar că, în prezent, este esențial să se exploreze toate modalitățile prin care să se asigure că uniunea vamală și autoritățile vamale din statele membre funcționează la un nivel maxim de eficiență, rămân flexibile și reziliente în perioade de criză și anticipează mai bine problemele. Aceasta implică, mai presus de toate, punerea unui nou accent pe asigurarea unei mai mari disponibilități și utilizări a datelor și a analizelor de date în scopuri vamale, precum și pe dezvoltarea unui set adecvat de instrumente de previzionare și de gestionare comună a crizelor.

Unele dintre acțiunile propuse vor necesita ca statele membre să aloce resursele adecvate la nivel național și să sprijine finanțarea la nivelul UE a noului program vamal al UE și a noului instrument financiar pentru echipamentele vamale, deja propuse. În cazul finanțării din partea UE, sumele în cauză sunt modeste<sup>3</sup>, în timp ce potențialul este substanțial, deoarece numai taxele vamale reprezintă 14 % din veniturile totale ale bugetului UE (fără a lua în considerare efectul de domino asupra veniturilor din TVA ale statelor membre). Aproximativ 85 % din finanțarea propusă pentru noul program vamal al UE va fi destinată funcționării, întreținerii și dezvoltării sistemelor vamale electronice care asigură o structură omogenă și coerentă pentru buna funcționare a uniunii vamale și pentru protecția pieței unice și a cetățenilor UE.

## **II. Contextul**

Uniunea vamală a UE înseamnă că statele membre ale UE aplică un sistem comun de taxe vamale pentru importurile de mărfuri din afara teritoriului vamal al UE și că nu există taxe vamale și nici controale vamale la frontierele dintre statele membre ale UE. UE este membră a Organizației Mondiale a Comerțului, are o politică comercială comună și acționează ca un bloc comercial atunci când sunt elaborate acorduri comerciale internaționale. Autoritățile vamale ale statelor membre supraveghează toate mărfurile care intră sau ies de pe teritoriul vamal al UE, indiferent de modul lor de intrare sau de ieșire.

Un cadru juridic modernizat de norme și proceduri vamale este în vigoare din 2016, iar activitățile de modernizare și dezvoltare a sistemelor electronice menite să transforme uniunea vamală într-un mediu modern, interconectat și complet informatizat ar trebui să fie finalizate în întreaga UE înainte de sfârșitul anului 2025, cel târziu.

În prezent, autoritățile vamale au o gamă foarte largă de responsabilități în materie de supraveghere și control în ceea ce privește mărfurile importate pe teritoriul vamal al UE. Acestea nu doar colectează taxe vamale și TVA pentru mărfurile importate și accize, după caz, ci verifică, de asemenea, mărfurile respective în multe scopuri de natură nefinanciară, astfel încât să se asigure că îndeplinesc cerințele

---

<sup>3</sup> Suma propusă este sub 1 miliard de euro, repartizată pe o perioadă de șapte ani.

UE privind conformitatea produselor<sup>4</sup>, standardele și normele alimentare, de sănătate și de mediu, precum și multe altele.

Autoritățile vamale verifică, de asemenea, conformitatea mărfurilor importate cu normele privind protecția drepturilor de proprietate intelectuală, controlează importurile de precursori de droguri pentru a preveni deturnarea lor ilegală către producția de droguri, controlează comerțul cu bunuri culturale, comerțul cu specii sălbatice de faună și floră și transporturile de deșeuri pentru a împiedica exportul și importul ilegal și aplică norme de combatere a fluxurilor de numerar ilicit, care intră sau ies din UE, ca parte a legislației UE privind combaterea spălării banilor. În scopul combaterii fraudei, a terorismului și a criminalității organizate, acestea cooperează cu autoritățile de aplicare a legii, cu administrațiile și agențiile responsabile de securitatea la frontiere și securitatea internă. În plus, acestea sunt responsabile cu gestionarea și cu aplicarea unui număr tot mai mare de acorduri comerciale preferențiale ale UE cu alte țări.

Piața internă a UE, care a instituit un spațiu fără frontiere interne pentru circulația mărfurilor, a făcut ca asigurarea aplicării uniforme a normelor la frontierele externe pentru mărfurile care pot circula liber odată intrate pe teritoriul vamal să fie mai importantă ca oricând. Autoritățile vamale trebuie să mențină un echilibru adecvat între aceste controale și facilitarea comerțului internațional și a lanțurilor de aprovizionare globale; exporturile către restul lumii au devenit, în ultimele decenii, o sursă tot mai importantă de afaceri pentru întreprinderile europene și de locuri de muncă pentru cetățenii europeni<sup>5</sup>, în timp ce 80 % din importurile UE furnizează materii prime pentru activitățile de producție ale UE. Noua legislație privind acțiunea la nivelul UE în domenii de politică de altă natură decât cea vamală aduce adesea noi responsabilități pentru autoritățile vamale și este probabil ca această tendință să continue. De exemplu, autoritățile vamale se confruntă deja cu cereri de colectare de date și de partajare a acestora cu alte autorități. De fiecare dată când se impun noi responsabilități în domeniul vamal, un nou sistem electronic trebuie dezvoltat și gestionat, ceea ce implică resurse umane și costuri financiare suplimentare pentru Comisie și autoritățile vamale ale statelor membre.

În acest context, Comisia a lansat, în 2018, un exercițiu menit să ajute responsabilii cu elaborarea politicilor să se asigure că autoritățile vamale din UE rămân eficiente pe termen lung. Acest proiect prospectiv inovator intitulat „Viitorul sectorului vamal în UE 2040”<sup>6</sup> a vizat crearea unei înțelegeri comune și strategice în rândul principalelor părți interesate cu privire la modalitățile de abordare a provocărilor actuale și viitoare cu care se confruntă sectorul vamal, precum și conturarea unei viziuni care să prefigureze modul în care ar trebui să arate acesta în 2040.

Rezultatul acestui exercițiu prospectiv a evidențiat o imagine a unei uniuni vamale a UE a viitorului, în care autoritățile vamale își desfășoară activitatea într-un mod pe deplin integrat:

- pentru a proteja societatea, mediul și economia UE prin facilitarea efectivă a comerțului legitim și supravegherea inteligentă și bazată pe riscuri a lanțurilor de aprovizionare;

---

<sup>4</sup> Conformitatea produselor acoperă nu numai conformitatea cu legislația de armonizare a produselor, ci și alte cerințe, cum ar fi siguranța și accesibilitate produselor pentru persoanele cu handicap.

<sup>5</sup> Începând cu anul 2000, valoarea exporturilor în afara UE a crescut în medie cu 6 % pe an, iar tonajul acestora cu 3 %; începând cu anul 2010, numărul de articole exportate către țări din afara UE a crescut cu 12 % în fiecare an.

<sup>6</sup> <https://blogs.ec.europa.eu/eupolicylab/?s=future+of+customs>

- pentru a fi proactive, pentru a colabora fără sincope cu părțile interesate, pentru a se dedica inovării și sustenabilității și pentru a constitui etalonul în domeniul vamal la nivel mondial;
- pentru ca modul lor de acțiune să fie perceput ca fiind unitar.

În vederea realizării acestei viziuni, participanții au subliniat importanța unor măsuri precum extragerea mai multor date și eficientizarea utilizării resurselor de date; creșterea gradului de interoperabilitate între sistemele de informații vamale și alte sisteme de informații de la frontiere; o guvernare mai puternică a uniunii vamale; un sistem mai performant de formare a lucrătorilor vamali și consolidarea cooperării dintre UE și alte țări la nivel multilateral și bilateral.

### III. Călea de urmat

În conformitate cu eforturile Comisiei pentru o mai bună reglementare, exercițiul prospectiv a generat valoare adăugată în beneficiul Comisiei, atât prin viziunea pe care a creat-o cu privire la viitorul sectorului vamal al UE, cât și prin consolidarea legăturilor importante cu comunitatea vastă a părților interesate. Comisia propune acum o serie de acțiuni, pentru perioada mandatului său, care să asigure trecerea uniunii vamale la un nivel superior, vizând să țină seama de rezultatele exercițiului prospectiv, de consultările cu statele membre ale UE și cu părțile interesate<sup>7</sup>, precum și de necesitatea de a trage anumite concluzii, în scopuri vamale, din recenta pandemie de Covid-19. Ca un prim pas către realizarea viziunii generate în cadrul exercițiului prospectiv, acțiunile se axează în special pe asigurarea creșterii gradului de disponibilitate și utilizare a datelor și a analizelor de date în scopuri vamale și pe o supraveghere inteligentă și bazată pe riscuri a lanțurilor de aprovizionare. Acțiunile sunt grupate în patru categorii, după cum urmează:

(a) *Gestionarea riscurilor* este esențială pentru controalele vamale, având în vedere volumul substanțial de mărfuri care intră pe teritoriul vamal și care îl părăsesc, pe care autoritățile vamale nu le pot examina întotdeauna în mod individual, și având în vedere necesitatea de a facilita comerțul legitim. Autoritățile vamale gestionează deja riscurile pe baza unui cadru comun de gestionare a riscurilor la nivelul UE, care cuprinde criterii<sup>8</sup> și standarde de risc comune, măsuri pentru schimbul de informații privind riscurile și efectuarea unor analize electronice a riscurilor. Principiul central este articulat în jurul a două linii de apărare: (i) evaluarea în avans și (ii) controlul, în momentul și în situațiile în care este necesar, înainte sau după acordarea liberului de vamă pentru mărfurile care intră pe teritoriul vamal al UE. Cu toate acestea, există preocupări legate de faptul că respectivul cadru de gestionare a riscurilor nu este pus în aplicare în mod unitar în toate statele membre. În plus, este posibil ca sistemele de evaluare a riscurilor ale statelor membre să nu cuprindă informații importante, fie pentru că informațiile nu sunt colectate sau partajate între statele membre, fie pentru că statele membre nu dispun de date comparative la nivelul Uniunii, care să le permită să interpreteze propriile date naționale. Este necesară o analiză a datelor la nivelul UE pentru a stimula o utilizare mai eficientă și la o scară mai largă a datelor din toate sursele, inclusiv prin cooperarea vamală internațională, precum și pentru a facilita interconexiunile în domeniul gestionării riscurilor, al controalelor vamale și al acțiunilor antifraudă.

<sup>7</sup> <https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/12305-Action-Plan-on-the-Customs-Union>.

<sup>8</sup> Accesibile numai experților în gestionarea riscurilor din statele membre.

**(b) Gestionarea comerțului electronic.** Comerțul electronic trebuie apreciat pentru beneficiile pe care le aduce întreprinderilor, în special IMM-urilor, și consumatorilor, iar facilitarea acestei activități constituie o piatră de temelie a Strategiei privind piața unică digitală pentru Europa. Cu toate acestea, autoritățile fiscale și cele vamale întâmpină dificultăți serioase în ceea ce privește asigurarea conformității fiscale și vamale a mărfurilor achiziționate online. Autoritățile vamale au obligația suplimentară de a verifica mărfurile în numeroasele scopuri de natură nefinanciară deja descrise, printre care securitatea, siguranța, drepturile de proprietate intelectuală și alte standarde ale UE. Pachetul privind TVA pentru comerțul electronic<sup>9</sup>, adoptat la 5 decembrie 2017 și care urmează să fie pus în aplicare începând cu 1 iulie 2021, are drept scop combaterea fraudei în domeniul TVA și asigurarea unor condiții de concurență echitabile pentru întreprinderile din UE, facilitând totodată comerțul transfrontalier. Legislația vamală și sistemele informatice sunt adaptate pentru a face față acestor noi norme în materie de TVA. Noile obligații de raportare privind serviciile poștale, aplicabile începând cu 15 martie 2021, vor contribui la asigurarea securității și siguranței importurilor în cadrul comerțului electronic. Cu toate acestea, sunt necesare acțiuni suplimentare, inclusiv cooperarea internațională, pentru a se asigura că autoritățile vamale pot controla aceste importuri în mod eficace.

**(c) Promovarea conformității.** Consolidarea și facilitarea conformității sunt esențiale pentru a elibera resurse vamale în scopul concentrării asupra circulației suspecte a mărfurilor. Un sistem de furnizare de beneficii pentru comercianții de încredere în schimbul respectării de către aceștia a criteriilor prevăzute în legislația vamală a UE există deja și este utilizat pe scară largă, dar acesta trebuie să fie gestionat mai eficient pentru a preveni abuzurile. În același timp, trebuie depuse în continuare eforturi pentru a facilita situația comercianților cu grad scăzut de risc care respectă legislația, în special prin garantarea faptului că simplificările procedurilor vamale prevăzute în legislația vamală funcționează efectiv în practică. Un alt element important al conformității îl reprezintă dezvoltarea în continuare a cooperării cu principalii parteneri internaționali, la nivel bilateral și multilateral, monitorizând, totodată, punerea în aplicare a regimurilor preferențiale existente ale UE cu țări terțe și punând în aplicare normele acestora.

**(d) Autoritățile vamale acționează ca o entitate unică.** Deși statele membre cooperează deja între ele în multe domenii, trebuie să existe o cooperare mai amplă și mai operațională între autoritățile vamale, pe o bază tematică sau geografică, pentru a asigura îndeplinirea priorităților esențiale din domeniul vamal. Cooperarea dintre autoritățile vamale și alte autorități naționale trebuie, de asemenea, să fie îmbunătățită, iar UE trebuie să acționeze în mod unitar la nivel internațional în ceea ce privește chestiunile vamale. Este necesar să se abordeze dezechilibrele dintre statele membre în ceea ce privește controalele vamale, în special prin asigurarea faptului că toate statele membre dispun de resurse umane suficiente, instruite și de echipamente de control vamal moderne și fiabile. Echivalența rezultatelor în efectuarea controalelor la frontierele externe trebuie, de asemenea, să fie asigurată prin măsurarea cu precizie a performanței activităților și sarcinilor vamale. Mai presus de toate, este necesar să se abordeze mai multe chestiuni fundamentale, cum ar fi modalitatea de

---

<sup>9</sup> [https://ec.europa.eu/taxation\\_customs/business/vat/modernising-vat-cross-border-ecommerce\\_en](https://ec.europa.eu/taxation_customs/business/vat/modernising-vat-cross-border-ecommerce_en).

gestionare a crizelor, precum recenta pandemie de Covid-19; modalitatea de gestionare a costurilor sistemelor electronice vamale; modalitatea prin care să se asigure că instrumentele, formarea și metodele, precum și structurile organizatorice vamale sunt adecvate și corespunzătoare; și modalitatea prin care să se asigure vizibilitatea rolului autorităților vamale în societate și să se atragă persoane talentate și motivate pentru a lucra pentru aceste servicii.

În următorul capitol, Comisia anunță mai multe acțiuni incluse în aceste patru categorii principale. Lucrările preliminare pentru desfășurarea anumitor acțiuni au fost deja demarate, însă acțiunile merită să fie menționate datorită importanței lor pentru planul de tranziție a uniunii vamale la un nivel superior. Comisia va sprijini punerea în aplicare a acestor acțiuni destinate trecerii uniunii vamale la un nivel superior prin intermediul programelor sale de asistență tehnică. Acțiunile prezentate mai jos nu exclud posibilitatea ca autorităților vamale să li se solicite să pună în aplicare politici suplimentare ale UE la frontierele Uniunii, sub rezerva disponibilității resurselor umane și financiare, a unei evaluări a impactului politicii și al tehnologiei informației și a unei planificări adecvate.

#### **IV. Acțiuni**

##### **(a) O gestionare mai eficace a riscurilor vamale pentru a permite controale mai eficace**

###### ***1) Capacitățile de analiză comune (JAC) ale UE***

Din discuțiile privind controalele vamale a reieșit în mod clar faptul că un volum mai mare de date și analize ale datelor ar oferi autorităților vamale multiple beneficii în numeroase scopuri vamale. O analiză mai aprofundată a datelor ar contribui la gestionarea riscurilor, la acțiunile de vămuire și postvămuire, precum și la lupta antifraudă. Pe termen lung, monitorizarea tendințelor și a tiparelor prin intermediul analizei datelor ar putea, de exemplu, să ajute Comisia și autoritățile vamale să identifice deficiențele și vulnerabilitățile și să ia decizii în materie de politică în cunoștință de cauză.

Există o multitudine de date într-o gamă largă de baze de date și platforme de date ale UE și ale statelor membre, care sunt deja utilizate într-o anumită măsură în scopul gestionării riscurilor, și tot mai multe date devin disponibile pentru activitatea la nivelul UE, pe măsură ce apar noi sisteme electronice pentru Codul vamal al Uniunii (CVU) și versiuni mai avansate ale acestora. Totuși, acest volum de date nu a fost niciodată interconectat sau exploatat în mod corespunzător, iar autoritățile vamale și Comisia au nevoie de o accesibilitate sporită la aceste date, inclusiv în lupta antifraudă.

Prin urmare, Comisia propune lansarea unei inițiative a UE privind „capacitățile de analiză comune” în cadrul propriilor servicii, pentru a facilita colectarea de date și utilizarea optimizată a datelor provenite din surse vamale și de altă natură, precum și pentru a pune la dispoziție instrumente pentru o mai bună partajare și interconectare a datelor. Activitatea se va desfășura în strânsă cooperare cu statele membre, iar rezultatele sale vor fi partajate cu acestea, completând informațiile și instrumentele proprii ale statelor membre. Analiza datelor va fi, de asemenea, pusă la dispoziție pentru acțiuni antifraudă și de asigurare a aplicării legii, inclusiv în scopuri legate de prevenirea pierderii de resurse proprii tradiționale (RPT).

Punctul de pornire pentru inițiativa de analiză comună va fi îmbunătățirea gestionării riscurilor și, în conformitate cu strategia actuală de gestionare a riscurilor, va acorda prioritate în primul rând asigurării unui nivel mai ridicat de protecție a intereselor financiare ale Uniunii și unei siguranțe și

securității sporite a UE și a cetățenilor săi. Rezultatele vor ajuta autoritățile vamale să identifice fluxurile comerciale riscante, inclusiv în situații de criză. Prin urmare, acestea vor fi în măsură să efectueze controale mai specifice, mai eficiente și mai rentabile și să optimizeze utilizarea resurselor limitate, ceea ce ar trebui să se reflecte în rezultate mai bune în cadrul indicatorilor de performanță a uniunii vamale (a se vedea mai jos).

În acest context, pentru a analiza fluxurile comerciale, activitatea se va concentra inițial pe exploatarea datelor deja disponibile în baza de date privind supravegherea vamală a UE, care conține date privind importurile și exporturile. Analiza datelor privind supravegherea va contribui, de asemenea, la asigurarea punerii în aplicare corecte și uniforme a legislației tarifare a Uniunii în cadrul sistemelor de vămuire ale statelor membre.

Noul sistem electronic vamal de control al importurilor (ICS2), care este implementat în trei etape în perioada 2021-2024 pentru a identifica amenințările la adresa securității și siguranței înainte ca acestea să ajungă în UE, va furniza date și capacități suplimentare pentru analiza datelor. Activitatea-pilot de explorare a acestor capacități de analiză comune ale ICS2 va începe în 2020, iar Grupul pentru politica vamală va fi invitat să aprobe instrumentul de analiză pentru ICS2 în decembrie 2020.

Ulterior, și în funcție de disponibilitatea resurselor, serviciile Comisiei vor extinde domeniul de aplicare al activității lor de analiză a datelor, examinând dacă și în ce mod date din surse suplimentare ar putea veni în completarea analizei bazate pe JAC. Aceasta ar putea include combinarea datelor din sistemul de supraveghere vamală cu datele privind încălcările drepturilor de proprietate intelectuală (DPI) incluse în sistemul „COPIS” de combatere a contrafacerii și pirateriei, utilizarea datelor din Sistemul de informații antifraudă („AFIS”) și valorificarea noilor surse de date, inclusiv a datelor care ar putea fi colectate în cadrul anumitor acțiuni dintre cele descrise în continuare în prezenta comunicare (date privind plata TVA, platforme online, performanța uniunii vamale, sistemele electronice ale Codului vamal al Uniunii și altele). Analiza bazată pe JAC ar putea, de asemenea, în timp și dacă este fezabil, să încorporeze inteligența artificială/învățarea automată.

Vor fi elaborate soluții de guvernare adecvate pentru rezultatele analizei și vor fi luate în considerare chestiunile legate de protecția datelor și de confidențialitate. Pe termen mediu, dacă este necesar și sub rezerva unei evaluări a impactului, o arhitectură a UE pentru stocarea și gestionarea datelor ar putea fi dezvoltată în cadrul structurilor existente sau al unei noi agenții care urmează să fie înființată (a se vedea, de asemenea, mai jos).

**Acțiune: 2020-2024:**

- **Începând cu 2020:** În prezent, se desfășoară lucrări pentru elaborarea unor instrumente în cadrul sistemului electronic de supraveghere al UE pentru a utiliza setul său cuprinzător de date privind importurile și exporturile în scopul extragerii tendințelor care afectează interesele financiare ale Uniunii. În ceea ce privește ICS2, statele membre ar trebui să aprobe instrumentul de analiză ICS2 propus în decembrie.
- **Începând cu sfârșitul anului 2021,** serviciile Comisiei vor utiliza analiza datelor privind supravegherea pentru a sprijini punerea în aplicare corectă și uniformă a legislației tarifare a Uniunii.
- **Până la sfârșitul anului 2023,** în urma extinderii planificate a setului de date privind supravegherea pentru a include elemente de date suplimentare și sub rezerva disponibilității resurselor, serviciile Comisiei vor extinde analiza pentru a combina datele din sistemul respectiv cu date din alte sisteme legate, de exemplu, de confiscarea de bunuri contrafăcute



(COPIS), informații antifraudă (AFIS), date privind plățile TVA, platforme online, performanța uniunii vamale, precum și cu date din sistemele electronice ale Codului vamal al Uniunii. În plus, în urma dezvoltării instrumentului de analiză ICS2 și a punerii în aplicare a două dintre cele trei etape ale ICS2, Comisia și statele membre vor demara analize privind datele prelabile care precedă încărcarea și sosirea în ceea ce privește transportatorii aerieni de colete poștale, colete expres și mărfuri.

- **Până la sfârșitul anului 2024**, în urma punerii în aplicare a etapei finale a ICS2, Comisia și statele membre vor efectua analize ale datelor prelabile care precedă încărcarea și sosirea furnizate de toți transportatorii maritimi, rutieri și aerieni și de prestatorii de servicii logistice.

## 2) *Strategia revizuită de gestionare a riscurilor*

Comisia intenționează să reconfigureze și să consolideze cadrul actual de gestionare a riscurilor pentru a asigura o abordare și mai reactivă și mai structurată a gestionării riscurilor. Activitatea de gestionare a riscurilor se concentrează pe siguranță, securitate și pe riscurile financiare. Comisia dorește să consolideze cadrul prin mobilizarea noilor capacități de analiză comune propuse. În plus, aceasta dorește să dezvolte o guvernanta solidă și eficientă pentru abordarea riscurilor financiare în contextul punerii în aplicare a deciziei Comisiei din 2018 privind criteriile de risc financiar<sup>10</sup>.

De asemenea, pentru a proteja piața internă a UE și cetățenii săi, Comisia va urmări să consolideze procesul actual de gestionare a riscurilor pentru gama largă de riscuri nefinanciare, pe care autoritățile vamale sunt responsabile să le controleze, astfel cum s-a subliniat mai sus. În acest sens, noile instrumente de cooperare în timp real între autoritățile vamale și de identificare a riscurilor, care vor fi instituite în cadrul sistemului electronic vamal de control al importurilor (ICS2), ar trebui să ofere o amplă asistență autorităților vamale în ceea ce privește gestionarea riscurilor la adresa siguranței și securității înainte de sosire, permițând autorităților vamale să colaboreze în timp real pentru a detecta transporturile care prezintă riscuri înainte chiar ca acestea să fie încărcate în țări terțe. De asemenea, trebuie aduse îmbunătățiri proceselor de identificare și de gestionare a riscurilor care pot apărea după sosirea mărfurilor pe teritoriul vamal al UE. În cele din urmă, noul cadru de gestionare a riscurilor va urmări să răspundă noilor provocări, precum cele care decurg din creșterea volumului de schimburi comerciale electronice care intră pe teritoriul vamal.

### **Acțiune: 2021**

- O nouă strategie de gestionare a riscurilor sub forma unei comunicări a Comisiei (care să atragă atenția asupra activității de analiză comună, să dezvolte guvernanta pentru riscurile financiare, să consolideze gestionarea riscurilor pentru riscurile nefinanciare și să abordeze creșterea rapidă a comerțului electronic), care urmează să fie adoptată în **T2 2021**.

## **(b) Gestionarea comerțului electronic**

### 3) *Utilizarea datelor privind TVA în scopuri vamale*

După cum a anunțat în planul său de acțiune pentru o fiscalitate echitabilă și simplificată în sprijinul strategiei de redresare<sup>11</sup>, Comisia intenționează să exploreze atât posibilitatea de a institui, în cadrul

<sup>10</sup> C(2018) 3293 (acces restricționat la experții în materie de gestionare a riscurilor din statele membre).

<sup>11</sup> COM (2020) 312, 15.7.2020.

rețelei fiscale de combatere a fraudei Eurofisc<sup>12</sup>, o platformă a UE de informații fiscale care să deservească nu numai administrațiile care se ocupă de TVA, ci și serviciile vamale și cele antifraudă, cât și posibilitatea de a asigura o conexiune directă la Eurofisc pentru autoritățile vamale. Unele schimburi între aceste servicii se derulează deja<sup>13</sup>, însă ele trebuie să fie raționalizate și structurate prin crearea unui acces direct al autorităților vamale la informațiile privind impozitarea.

În plus, Comisia urmărește să se asigure că autoritățile vamale se vor putea baza pe noile obligații de raportare a datelor de plată care urmează să fie impuse începând cu 1 ianuarie 2024 în cazul prestatorilor de servicii de plată în scopuri de TVA<sup>14</sup>. Aceste date privind plățile vor identifica beneficiarii plăților respective și vor furniza informații privind sumele și calendarul plăților și statul membru de origine al plății/plătitorului. Accesul la aceste date ar ajuta autoritățile vamale să identifice traseul mărfurilor până la sursa lor și, astfel, să detecteze în special subevaluarea mărfurilor importate. Un astfel de acces ar trebui, de asemenea, să asigure o mai mare sinergie între autoritățile vamale și cele fiscale, care ar consolida eforturile de combatere a fraudei.

#### **Acțiuni: 2020-2024**

- Crearea, până în **2022**, a unui acces direct al serviciilor vamale la centrul de informare fiscală<sup>15</sup> Eurofisc
- Comisia va evalua, începând cu **cel de al treilea trimestru din 2020 (T3 2020)**, posibilele modalități de a asigura accesul autorităților vamale la datele privind plata TVA și, sub rezerva acestei evaluări, va propune o soluție finală până la **1.1.2024**

#### ***4) Revizuirea rolului și a obligațiilor actorilor din domeniul comerțului electronic, în special ale platformelor***

Pachetul privind TVA pentru comerțul electronic, care a fost adoptat la 5 decembrie 2017 și care urmează să fie pus în aplicare începând cu 1 iulie 2021, elimină pragul actual de 10/22 EUR în baza căruia mărfurile importate sunt scutite de TVA. Aceasta înseamnă că, începând cu data intrării în vigoare a pachetului, autoritățile vamale vor trebui să perceapă TVA pentru toate mărfurile la sosirea lor în UE, cu excepția cazului în care vânzătorul a colectat TVA la momentul cumpărării, în cadrul sistemului de ghișeu unic pentru importuri (IOSS). Începând cu aceeași dată, piețele online („platforme”) vor avea, de asemenea, obligația de a păstra anumite informații în scopuri de TVA și de a le pune la dispoziția autorității fiscale, la cererea acesteia.

Pe baza acestor cerințe de raportare fiscală, Comisia va examina impunerea de obligații de raportare vamală pentru platforme, în scopul abordării provocărilor legate de comerțul electronic. Deși nu sunt implicate, de regulă, în organizarea vămuirii mărfurilor achiziționate online, platformele dețin și ar

<sup>12</sup> Eurofisc este o rețea pentru schimbul rapid între statele membre, prelucrarea și analizarea de informații specifice referitoare la fraudă fiscală transfrontalieră, precum și pentru coordonarea acțiunilor de monitorizare.

<sup>13</sup> Aceste schimburi au avut loc, de exemplu, în cadrul Platformei multidisciplinare europene împotriva amenințărilor infracționale (*European Multidisciplinary Platform Against Criminal Threats – EMPACT*). În cadrul acestui sistem, a existat o cooperare practică și operațională între administrațiile fiscale din UE, prin intermediul Eurofisc, administrațiile vamale și Europol și OLAF în ceea ce privește detectarea și prevenirea fraudei în domeniul TVA.

<sup>14</sup> Directiva (UE) 2020/284 a Consiliului din 18 februarie 2020 (JO L 62, 2.3.2020, p. 7) și Regulamentul (UE) 2020/283 al Consiliului din 18 februarie 2020 (JO L 62, 2.3.2020, p. 1).

<sup>15</sup> A se vedea acțiunea 9 din Planul de acțiune pentru o fiscalitate echitabilă și simplificată în sprijinul strategiei de redresare (nota de subsol 10 de mai sus).

putea face schimb de date care indică lanțuri întregi de distribuție, de la vânzătorul inițial, prin valoarea de tranzacție, până la cumpărătorul final. Aceste date ar veni în completarea informațiilor furnizate în declarațiile vamale și ar putea consolida capacitatea autorităților vamale și fiscale de a combate activitățile frauduloase (cum ar fi subevaluarea mărfurilor, descrierea eronată a mărfurilor și declarații false privind originea, fraudă în domeniul TVA și fraudă vamală), precum și de a face față gamei de riscuri nefinanciare. Furnizarea de date de către platforme ar fi, de asemenea, benefică pentru schimburile comerciale, întrucât ar permite identificarea și acordarea mai rapidă a liberului de vamă pentru transporturile cu risc scăzut care se află sub pragul de scutire de taxe vamale, în cazul în care TVA a fost deja plătită în cadrul sistemului IOSS. Comisia va examina, de asemenea, efectele comerțului electronic asupra colectării taxelor vamale și asupra condițiilor de concurență echitabile pentru operatorii din UE. Această examinare va include explorarea modalităților de colectare a taxelor vamale în conformitate cu noua abordare privind colectarea TVA.

#### **Actiuni: 2021-2023**

- În urma testării-pilot și sub rezerva rezultatelor unei evaluări a impactului, modificarea juridică a pachetului CVU pentru a impune platformelor obligații de raportare vamală: **T1 2023**.
- Analiza impactului comerțului electronic asupra colectării taxelor vamale și asupra condițiilor de concurență echitabile pentru operatorii din UE: urmează să fie lansată în **2021**.

### **(c) Consolidarea și facilitarea conformării**

#### **5) Intensificarea programului privind AEO**

Programul UE privind operatorii economici autorizați (AEO), care este în vigoare din 2008, are drept obiectiv consolidarea securității lanțurilor de aprovizionare internaționale, facilitând în același timp comerțul legitim. Acesta permite comercianților să beneficieze de o serie de simplificări ale formalităților vamale dacă, în schimb, iau măsuri consolidate pentru a asigura conformitatea și cooperarea cu autoritățile vamale. Comisia a elaborat o strategie și o metodologie cuprinzătoare pentru a îmbunătăți punerea în aplicare robustă a programului, inclusiv prin consolidarea legăturilor cu gestionarea riscurilor vamale și prin creșterea gradului de înțelegere a programului de către comercianți.

Comisia va lua în considerare, sub rezerva rezultatelor vizitelor de informare în statele membre, introducerea unei legislații care va impune statelor membre obligații mai precise de a monitoriza AEO pentru a asigura îndeplinirea continuă a criteriilor privind AEO. Separat, Comisia va actualiza orientările privind AEO care sunt concepute să ofere asistență statelor membre și operatorilor economici în ceea ce privește aplicarea programului privind AEO.

#### **Actiuni: 2021**

- Propunere legislativă de stabilire a unor obligații de monitorizare mai precise (dacă este cazul): **T2/T3 2021**
- Actualizarea orientărilor privind AEO: **T2/T3 2021**

#### **6) Dezvoltarea și implementarea sistemului de ghișeu unic al UE pentru vămi**

Comisia lucrează la o propunere pentru un sistem de ghișeu unic al UE pentru vămi, care ar asigura atât posibilități mai solide de control, cât și facilitarea comerțului.

Întreprinderile ar avea de câștigat din posibilitatea de a îndeplini toate formalitățile la frontieră, în scopuri vamale și în alte scopuri, precum sănătatea, mediul, siguranța și securitatea produselor și a alimentelor, printr-o singură acțiune electronică și ar beneficia de o vămuire mai rapidă a mărfurilor la import și la export. În cazul agențiilor guvernamentale, măsura ar permite prelucrarea colaborativă, partajarea și schimbul de informații, precum și o mai bună evaluare a riscurilor. Un exercițiu-pilot în acest sens între autoritățile vamale și autoritățile partenere competente pentru lanțul agroalimentar, și anume importul de lemn și formalitățile fitosanitare, este deja operațional și utilizat în nouă state membre<sup>16</sup>.

#### **Acțiuni: 2020**

- Propunere legislativă privind sistemul de ghișeu unic pentru vămi până în **T4 2020**

#### **7) *Evaluarea Codului vamal al Uniunii***

Un cadru juridic modernizat de norme și proceduri vamale este în vigoare din 2016, sub forma Codului vamal al Uniunii (CVU). Peste jumătate dintre cele șaptesprezece sisteme electronice ale CVU, menite să transforme uniunea vamală într-un mediu modern, complet informatizat, sunt deja în funcțiune, iar restul sistemelor vor fi finalizate cel târziu până la sfârșitul anului 2025. Până la sfârșitul anului 2021, Comisia va finaliza o evaluare intermediară pentru a stabili dacă respectivul Cod vamal al Uniunii și sistemele electronice finalizate până la acea dată sunt în continuare adecvate scopului, având în vedere obiectivul privind asigurarea unor procese modernizate, raționalizate și simplificate de asistență a comercianților care respectă normele și a autorităților vamale. Evaluarea va sta la baza deciziilor privind oportunitatea revizuirii codului, precum și a actelor sale de punere în aplicare și a actelor delegate. Aceasta va analiza, în special, dacă respectivul cod este suficient de flexibil pentru a face față gestionării formalităților vamale în timpul crizelor, precum cea provocată de Covid-19, și noilor modele de afaceri, cum ar fi comerțul electronic.

#### **Acțiune: 2021**

- Evaluarea intermediară a Codului vamal al Uniunii – **T4 2021**

#### **8) *Sistemul comun de sancțiuni vamale***

Deși legislația vamală este armonizată, aplicarea acesteia variază, deoarece ea este sarcina autorităților naționale ale statelor membre. Absența unui sistem comun de încălcări și sancțiuni creează insecuritate juridică pentru întreprinderi și posibile denaturări ale concurenței pe piața internă. Aceasta înseamnă, în special, vulnerabilități în colectarea veniturilor și deficiențe în punerea în aplicare a politicilor. În conformitate cu normele Organizației Mondiale a Comerțului, UE este obligată să asigure o aplicare uniformă a legislației vamale, inclusiv în ceea ce privește sancțiunile în caz de neconformitate.

<sup>16</sup> Bulgaria, Cipru, Cehia, Estonia, Irlanda, Letonia, Polonia, Portugalia și Slovenia.

Prin urmare, Comisia va propune o altă abordare în acest domeniu, ca urmare a lipsei unui acord cu privire la propunerea din 2013 a Comisiei privind un cadru juridic al Uniunii referitor la încălcările dispozițiilor vamale și la sancțiunile aferente<sup>17</sup>.

Cu sprijinul statelor membre, Comisia propune, în cadrul unui grup axat pe proiect, elaborarea unui raport cuprinzător actualizat cu privire la sistemele individuale de sancțiuni din fiecare stat membru, în conformitate cu articolul 42 din Codul vamal al Uniunii. Pe baza raportului respectiv, Comisia va stabili orientări privind aplicarea criteriilor prevăzute la articolul 42 alineatul (1) în cazul unor astfel de sisteme naționale, și anume că sancțiunile trebuie să fie „efective, proporționate și cu efect de descurajare”. Această activitate poate conduce, în timp util, la o altă propunere legislativă care să înlocuiască propunerea din 2013.

#### **Actiuni: 2020-2022**

- Orientări privind criteriile aplicabile regimurilor naționale de sancțiuni – **T4 2021**
- Pe baza experienței dobândite în ceea ce privește orientările, Comisia va analiza dacă este necesar să propună o legislație privind sancțiunile în caz de neconformitate – **2022**

#### ***9) Cadrul juridic pentru combaterea fraudei vamale***

La nivelul Uniunii, Regulamentul (CE) nr. 515/97<sup>18</sup> este principalul instrument juridic de combatere a fraudei vamale prin intermediul cooperării și al schimbului de informații între statele membre și cu Comisia. În prezent, Comisia efectuează o evaluare aprofundată a regulamentului menționat, în principal pentru a evalua dacă regulamentul este în continuare adecvat și relevant pentru abordarea provocărilor generate de noile tipuri de fraudă vamală. Pe baza rezultatului acestei evaluări, Comisia va decide dacă este necesară revizuirea regulamentului.

#### **Actiuni: 2020-2021**

- Raport privind evaluarea Regulamentului (CE) nr. 515/97 până în **T4 2020**
- Evaluarea necesității de a actualiza Regulamentul (CE) nr. 515/97 pentru a aborda provocările moderne în materie de fraudă vamală – **T1 2021**

#### ***10) Implicarea autorităților vamale în protejarea pieței unice împotriva importurilor de produse neconforme și nesigure***

Un nou regulament<sup>19</sup> privind supravegherea pieței și conformitatea produselor, care va intra în vigoare în 2021, va permite efectuarea unor controale mai eficiente cu privire la produsele care intră în UE. Criza provocată de pandemia de COVID a evidențiat încă o dată amenințarea reprezentată de produsele ilegale, existând numeroase cazuri de echipamente de protecție periculoase, neconforme sau contrafăcute expediate din țări terțe și care au ajuns în statele membre. Comisia va adopta acte legislative de punere în aplicare menite să sporească eficacitatea intervenției și cooperării vamale,

<sup>17</sup> COM(2013) 884 final, 13.12.2013.

<sup>18</sup> Regulamentul (CE) nr. 515/97 al Consiliului din 13 martie 1997 privind asistența reciprocă între autoritățile administrative ale statelor membre și cooperarea dintre acestea și Comisie în vederea asigurării aplicării corespunzătoare a legislației din domeniile vamal și agricol. JO L 082, 22.3.1997, p. 1, astfel cum a fost modificat.

<sup>19</sup> Regulamentul (UE) 2019/1020 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 iunie 2019 privind supravegherea pieței și conformitatea produselor și de modificare a Directivei 2004/42/CE și a Regulamentelor (CE) nr. 765/2008 și (UE) nr. 305/2011. JO L 169, 25.6.2019, p. 1-44.

inclusiv printr-un cadru consolidat de gestionare a riscurilor, și va dezvolta o nouă interfață între sistemele vamale și cele de supraveghere a pieței de la nivelul UE, pentru a sprijini schimbul de informații.

#### **Actiuni: 2021-2025**

- Începând cu **2021**, Comisia va adopta acte de punere în aplicare pentru reglementarea supravegherii pieței, vizând soluționarea aspectelor legate de domeniul vamal.
- Până în **2025**, Comisia va dezvolta o nouă interfață la nivelul UE între sistemul de informare și de comunicare pentru supravegherea pieței (*Information and Communication System for pan-European Market Surveillance – ICSMS*) și sistemul de ghișeu unic al UE pentru vămi.

### ***11) Monitorizarea funcționării regimurilor preferențiale***

Regimurile preferențiale ale UE cu alte țări sunt esențiale pentru a sprijini accesul la piețele externe pentru producătorii și exportatorii din UE, dar pot conduce la eludarea schimburilor comerciale, prin nerespectarea regulilor privind originea preferențială. Comisia va continua să monitorizeze punerea în aplicare a regulilor și procedurilor de origine preferențiale și va extinde domeniul de aplicare al activităților sale de monitorizare la acordurile de liber schimb pentru a acoperi importurile din principalele țări partenere și interesele UE în materie de export. Această monitorizare va fi utilizată pentru a identifica domeniile în care normele ar putea fi îmbunătățite și actualizate. În plus, Comisia va consolida instrumentele de care dispune pentru a îmbunătăți cooperarea cu toți actorii implicați, în special cu autoritățile și exportatorii din țările beneficiare, analizând în același timp cele mai bune modalități de aplicare a angajamentelor în această privință. Instrumentele vor include îmbunătățirea accesului la informații, orientări detaliate, asistență tehnică și formare.

Obiectivul final este protejarea resurselor proprii ale UE prin asigurarea faptului că preferințele se acordă numai produselor care au într-adevăr dreptul la acestea, garantând totodată accesul preferențial al produselor UE pe piețele țărilor partenere.

#### **Actiune: Începând cu 2021**

- **Începând cu 2021**, serviciile Comisiei își vor extinde activitățile de monitorizare a aplicării regulilor și procedurilor de origine preferențiale la acordurile de liber schimb și vor urmări să soluționeze împreună cu țările implicate aspectele care apar în legătură cu punctele vulnerabile și deficiențele în punerea în aplicare a acestor reguli și proceduri.
- În cazul unei încălcări clare a regulilor de origine în vigoare și a procedurilor, Comisia va demara discuții cu țara respectivă și va utiliza mecanismele prevăzute în contextul regimului preferențial în cauză, pentru a restabili conformitatea și pentru a proteja interesele financiare ale UE.

### ***12) Analiza și, după caz, consolidarea sistemelor internaționale ale Uniunii de cooperare în domeniul vamal cu parteneri comerciali importanți, în special China***

Comisia va analiza și, după caz, va consolida sistemele internaționale ale Uniunii de cooperare și de asistență administrativă reciprocă în domeniul vamal cu partenerii comerciali importanți și în cadrul forurilor multilaterale. Îmbunătățirea cooperării și asistenței administrative reciproce cu China

reprezintă prima prioritate, dată fiind dimensiunea schimburilor noastre comerciale bilaterale și, în special, creșterea exponențială a transporturilor în cadrul comerțului electronic.

Ca o a doua prioritate, Comisia va avea în vedere dezvoltarea sau consolidarea cooperării cu alți parteneri comerciali, ținând seama de criterii, precum perspectivele de aderare la UE, apropierea geografică și vecinătatea, căile de tranzit și interesele comerciale ale UE. Această cooperare va include, după caz, elaborarea unor inițiative precum facilitarea schimbului electronic de documente vamale, implementarea planului de acțiune privind siguranța produselor în cadrul vânzărilor online, sprijinirea gestionării riscurilor și a securității lanțului de aprovizionare (de exemplu schimburile de informații între vămi, recunoașterea reciprocă a operatorilor economici autorizați și controalele vamale). Activitatea poate include o revizuire a acordurilor bilaterale existente în vederea consolidării elementelor referitoare la aplicarea legii.

În fine, o cooperare vamală consolidată poate aduce beneficii și țărilor partenere, prin facilitarea unei mai bune mobilizări a resurselor interne în aceste țări.

#### **Actiune: 2020-2021**

- China: UE urmează să convină asupra unui nou cadru strategic pentru cooperarea vamală cu China pentru perioada 2021-2024, înainte de **sfârșitul anului 2020**. În paralel, Comisia evaluează acordul actual de cooperare vamală și asistență administrativă reciprocă cu China, pentru a stabili dacă este necesar să solicite directive de negociere pentru revizuirea acordului.
- La sfârșitul anului 2020, Comisia va demara o analiză cuprinzătoare a sistemului Uniunii de cooperare internațională și de cooperare administrativă reciprocă în domeniul vamal, cu scopul de a propune posibile îmbunătățiri cu un caracter/domeniu de aplicare general ori specific în **2021**.

#### **(d) Autoritățile vamale acționează ca o entitate unică**

##### ***13) Consolidarea cooperării între autoritățile vamale și autoritățile de securitate și de gestionare a frontierelor, precum și a sinergiilor dintre sistemele lor de informații***

Este imperativ să se elimine decalajele dintre sistemele de informații vamale și alte sisteme de informații destinate să protejeze frontierele externe ale UE și să consolideze securitatea internă. Scopul va fi acela de a contracara riscurile la adresa securității și alte riscuri la frontiere, în beneficiul tuturor cetățenilor, prin sprijinirea noilor metode de cooperare și prin verificarea încrucișată a datelor în vederea asigurării unor acțiuni coerente și adaptate exigențelor viitorului în cadrul diferitelor autorități competente, precum și a evitării duplicării mecanismelor de raportare.

Serviciile Comisiei lucrează deja la elaborarea unui cadru de interoperabilitate pentru sistemele de informații utilizate în gestionarea securității, a frontierelor și a migrației. Un grup de experți în materie de securitate, gestionare a frontierelor și aspecte vamale din statele membre, convocat de Comisie, a finalizat o evaluare preliminară a interoperabilității acestor sisteme cu sistemele vamale în domeniul evaluării securității și a riscurilor la adresa securității. Această evaluare recomandă, în special, o corelare a Sistemului de Informații Schengen (SIS) și a datelor Europol cu Sistemul vamal de control al importurilor (ICS2), care va fi implementat în trei etape, în perioada 2021-2024. Potrivit experților, interoperabilitatea dintre aceste sisteme ar putea îmbunătăți gestionarea riscurilor la adresa securității. În urma recomandării experților, Comisia va contracta un studiu de fezabilitate pentru a evalua

oportunitățile implicate de interoperabilitatea acestor trei sisteme și provocările financiare, operaționale, tehnice și juridice conexe, inclusiv aspectele legate de protecția datelor și de confidențialitate. Ar trebui explorate, de asemenea, sinergiile dintre sistemele electronice vamale, altele decât ICS2, și sistemele operate de autoritățile de securitate și cele de gestionare a frontierelor.

**Acțiune: 2021-2024**

- Finalizarea studiului privind fezabilitatea dezvoltării interoperabilității între Sistemul de Informații Schengen și datele Europol și Sistemul vamal de control al importurilor (ICS2) până la **sfârșitul anului 2021**, cu scopul de a finaliza orice corelări până la momentul implementării finale a ICS2 (**2024**)

***14) Performanța uniunii vamale***

Comisia depune eforturi pentru a formaliza instrumentul său de colectare de informații anuale și trimestriale de la statele membre cu privire la datele legate de procesele vamale, evitând, în același timp, duplicarea obligațiilor de raportare în alte domenii de politică relevante pentru vămi. Caracterul voluntar al actualei operațiuni de colectare de date privind „performanța uniunii vamale” generează anumite deficiențe pentru proces și ridică semne de întrebare cu privire la calitatea datelor. O raportare mai cuprinzătoare ar îmbunătăți analiza comparativă și, în cele din urmă, apropierea practicilor între diferite jurisdicții; de asemenea, aceasta ar asigura informații agregate importante care să contribuie la capacitățile analitice de evaluare a riscurilor. Un cadru juridic ar putea contribui la omogenizarea practicilor de colectare a datelor la nivel național, îmbunătățind astfel utilizarea indicatorilor-cheie de performanță și contribuind la evaluarea impactului deciziilor de politică vamală. Totuși, necesitatea unui cadru juridic și a unor posibile opțiuni alternative trebuie mai întâi analizată cu atenție.

**Acțiune: 2021**

- Evaluarea măsurii în care uniunea vamală a fost afectată de lipsa unei teme juridice specifice pentru raportarea periodică privind performanța uniunii vamale care urmează să fie abordată ca parte a evaluării intermediare a punerii în aplicare a Codului vamal al Uniunii până la **sfârșitul anului 2021**

***15) O mai bună dotare a statelor membre cu echipamente de control vamal moderne și fiabile***

Comisia a propus un instrument financiar<sup>20</sup> care să permită achiziționarea, întreținerea și modernizarea echipamentelor de control vamal relevante, de ultimă generație și fiabile (cum ar fi dispozitive cu raze X, scanere, dispozitive portabile, echipamente de recunoaștere automată a numerelor de înmatriculare și echipamente de laborator) în următorul cadru financiar multianual (CFM), care ar trebui să fie adoptat până la sfârșitul anului 2020.

Disponibilitatea unor echipamente de control vamal moderne și fiabile ar contribui la abordarea punctelor deficitare de intrare/ieșire a mărfurilor pe/de pe teritoriul vamal, care sunt în detrimentul protecției intereselor financiare, a siguranței și a securității UE, și ar asigura niveluri echivalente ale controalelor vamale în viitor. Instrumentul propus este un răspuns la solicitările frecvente adresate de multe state membre cu privire la sprijinul financiar pentru achiziționarea unor astfel de echipamente. Prin urmare, este esențial ca Parlamentul European și Consiliul să își dea acordul cât mai curând

<sup>20</sup> COM(2018) 474 final, 12.6.2018.



posibil cu privire la propunerea Comisiei de a crea un instrument de finanțare a echipamentelor de control vamal, pentru a asigura obținerea de rezultate echivalente ale controalelor vamale efectuate de diferitele state membre.

**Acțiune: 2021**

- Dacă instrumentul financiar este adoptat, Comisia și statele membre vor utiliza programul, **începând cu 2021**, pentru a contribui la asigurarea unor rezultate echivalente ale controalelor vamale.

***16) Utilizarea și extinderea mecanismelor de cooperare în cadrul programului „Vamă” (CFM 2021-2027)***

În următorul cadru financiar multianual (CFM), care trebuie adoptat cel târziu până la sfârșitul anului 2020, obiectivul<sup>21</sup> programului „Vamă” este acela de a sprijini funcționarea și modernizarea uniunii vamale, inclusiv în vederea consolidării pieței interne. Scopul său este de a facilita cooperarea între țările participante, autoritățile vamale ale acestora și funcționarii lor. Este vital ca această cooperare să fie îmbunătățită și sporită.

În ultimii ani, statele membre au manifestat un interes tot mai mare pentru intensificarea cooperării operaționale între autoritățile vamale pe o bază geografică sau tematică, sub forma unor echipe de experți, unul dintre instrumentele programului. Se pare că există o dorință și o nevoie reală de extindere a unei astfel de cooperări operaționale la mai multe domenii, cum ar fi comerțul electronic, și la mai multe țări participante.

De asemenea, este necesar să se consolideze profilul profesiei în domeniul vamal pentru a atrage cei mai buni oameni care să lucreze în cadrul autorităților vamale, precum și pentru abordări comune privind formarea, inclusiv în scopul reducerii costurilor. Ideile care vor fi luate în considerare în acest sens ar putea include un program de „mobilitate”, care să permită lucrătorilor vamali să lucreze oriunde în UE, pe baza recunoașterii reciproce a calificărilor, și dezvoltarea unei formări comune și consolidarea capacităților umane la nivelul UE pentru lucrătorii vamali, în cooperare, atunci când se justifică, cu alte agenții, cum ar fi CEPOL<sup>22</sup>.

Acțiunile din cadrul programului „Vamă” pot fi completate cu acordarea de asistență tehnică administrațiilor vamale ale statelor membre în cadrul instrumentului de sprijin tehnic 2021-2027.

**Acțiune: începând cu 2021**

- Începând cu **2021 (până în 2028)**, Comisia va încuraja statele membre să utilizeze tot mai mult facilitățile de cooperare operațională și de consolidare a capacităților umane din cadrul instrumentelor programului „Vamă” în cât mai multe domenii cu putință.

***17) O gestionare mai inteligentă a uniunii vamale***

În ultimele luni, ca răspuns la pandemia de COVID-19, Comisia a adoptat mai multe acțiuni

<sup>21</sup> COM(2018) 442 final, 8.6.2018.

<sup>22</sup> Agenția Uniunii Europene pentru Formare în Materie de Aplicare a Legii.

legislative și a emis orientări privind interpretarea legislației pentru a sprijini autoritățile vamale și comercianții în timpul crizei. În plus, viitoarea evaluare a Codului vamal al Uniunii va urmări să stabilească dacă acest cod este suficient de flexibil pentru a asigura gestionarea formalităților vamale în vremuri de criză. Cu toate acestea, au existat sugestii privind necesitatea unor soluții care să meargă dincolo de acest cod. Există, de asemenea, o dorință de continuare a discuțiilor, în urma exercițiului prospectiv, pe tema conexă a asigurării unei mai bune pregătiri a uniunii vamale pentru viitor.

În lumina acestor evoluții, Comisia propune instituirea unui grup de reflecție format din statele membre și părțile interesate în cadrul programului „Vamă” pentru a analiza modul în care uniunea vamală poate să devină mai inteligentă, mai flexibilă, mai avansată din punct de vedere tehnologic și mai rezistentă la criză. Ideile care vor fi luate în considerare ar putea include modalități de îmbunătățire a previziunilor și a anticipării problemelor, mecanisme de reacție rapidă, învățăminte desprinse din criza provocată de COVID-19 și explorarea celor mai bune modalități de asigurare a îndeplinirii obiectivelor uniunii vamale.

În plus, ar putea fi momentul să se examineze posibilitatea instituirii unui cadru mai operațional pentru activitățile vamale. Ținând seama de limitele impuse prin tratat cu privire la conferirea anumitor competențe unei agenții, ar putea fi examinată o structură de agenție. În acest scop, Comisia va lansa, în timp util, o evaluare a impactului pentru a stabili dacă o agenție vamală a UE (fie o agenție nouă, fie ca parte a unei agenții existente) cu competențe adecvate ar putea permite un răspuns vamal operațional mai bun și mai coordonat la situațiile de criză și ar asigura monitorizarea tendințelor și tiparelor și identificarea vulnerabilităților.

În plus, evaluarea impactului va avea ca scop să stabilească dacă o agenție ar putea permite gestionarea, stocarea, dezvoltarea mai amplă și partajarea eficace a analizelor datelor pentru a oferi asistență tuturor statelor membre în activitățile lor de gestionare a riscurilor și de combatere a fraudei și dacă aceasta ar putea contribui totodată la asigurarea aplicării unei abordări eficace și uniforme în ceea ce privește gestionarea riscurilor pe teritoriul vamal al UE. Evaluarea ar stabili, de asemenea, dacă gestionarea, dezvoltarea și întreținerea sistemelor electronice vamale ar fi îmbunătățite în cazul în care ar fi gestionate de o agenție a UE, reducând costurile cu care se confruntă statele membre atunci când finanțează aceste sisteme în mod individual. Comisia ar urma să evalueze, de asemenea, dacă o agenție ar putea oferi o structură formală pentru cooperarea dintre statele membre în ceea ce privește controalele vamale și pentru echipele de experți transnaționale de reacție rapidă, atunci când este necesar, pentru a contribui la promovarea profesiei vamale și la reducerea costurilor de formare pentru statele membre, prin intermediul programelor de mobilitate și al formării comune. Atunci când se decide dacă o agenție reprezintă soluția adecvată, ar trebui să se acorde o atenție deosebită sinergiilor și potențialului de suprapunere cu agențiile existente de aplicare a legii.

#### **Acțiune: 2021-2023**

- Grupul de reflecție al statelor membre și părților interesate cu privire la previziuni/gestionarea crizelor – lansare la începutul anului **2021**
- În 2022, Comisia va lansa o evaluare a impactului, cu un rezultat estimat pentru anul **2023**, referitoare la avantajele și dezavantajele unei abordări bazate pe agenție care să acopere o serie de domenii în materie de cooperare vamală, astfel încât să decidă dacă va propune o astfel de agenție în următorul cadru financiar multianual

## **V. Concluzie**

Prezentul plan de acțiune a stabilit o serie ambițioasă de acțiuni menite să asigure o uniune vamală mai coerentă și mai puternică, care să răspundă la patru domenii de intervenție: gestionarea riscurilor, comerțul electronic, conformitatea și uniunea vamală care acționează ca o entitate unică. Comisia a elaborat acest plan de lucru pentru perioada până în 2025, având în vedere observațiile statelor membre și ale părților interesate exprimate în diversele formate de consultare descrise pe parcursul prezentei comunicări. Acest lucru este în concordanță cu viziunea pe termen lung a uniunii vamale, stabilită în exercițiul prospectiv, și recunoaște impactul crizei generate de COVID-19 asupra autorităților vamale și a operatorilor economici.

Activitatea se va concentra, în principal, pe adăugarea unui nivel european de capacități de analiză a datelor pentru a sprijini toate statele membre în ceea ce privește analiza riscurilor și, prin extrapolare, eficacitatea controlului. Scopul este acela de a sprijini și de a consolida diferitele aspecte ale riscurilor și ale controlului, în vederea consolidării întregii structuri, a reducerii costurilor pentru statele membre și a facilitării în continuare a comerțului legal.

Este esențial să se sublinieze faptul că dimensiunea și fezabilitatea unora dintre acțiunile propuse, deși nu ale tuturor, vor fi determinate de rezultatul final al negocierilor privind următorul cadru financiar multianual, atât din punctul de vedere al bugetului administrativ, cât și din punctul de vedere al bugetului operațional. De asemenea, este esențial să se ia act de faptul că statele membre vor trebui să îndeplinească un rol important și vor trebui să pună la dispoziție resursele necesare la nivel național. În cazul în care aceste condiții nu sunt îndeplinite, nu va fi posibilă punerea în aplicare a tuturor acestor acțiuni.

Comisia dorește să continue discuțiile cu statele membre cu privire la modalitățile de a transforma uniunea vamală într-o uniune mai inteligentă, mai flexibilă și mai rezistentă la crize. Pe termen mediu, Comisia intenționează să exploreze ideea înființării unei agenții vamale pentru a spori eficacitatea din punctul de vedere al costurilor și eficiența gestionării uniunii vamale, pentru a elimina dublarea costurilor între statele membre și pentru a asigura reacții mai eficace și mai rapide la crize.

Comisia invită Parlamentul European și Consiliul să sprijine prezentul plan de acțiune.

## **APENDICE: lista acțiunilor și a calendarelor**

### **2020**

1. Capacități de analiză comune: analiza datelor pentru extragerea tendințelor, prin utilizarea sistemului de supraveghere al UE: în curs
2. Sistemul de ghișeu unic pentru vămi – Propunere legislativă: T4 2020
3. Revizuirea Regulamentului (CE) nr. 515/97 privind fraudă în domeniul vamal: T4 2020
4. China: Cooperarea internațională: un nou cadru strategic cu China: sfârșitul anului 2020
5. Lansarea analizei sistemului de cooperare internațională în domeniul vamal al Uniunii: sfârșitul anului 2020

### **2021**

1. Capacități de analiză comune: utilizarea datelor privind supravegherea pentru a sprijini punerea în aplicare corectă a legislației tarifare a Uniunii
2. Strategia revizuită de gestionare a riscurilor: T2 2021
3. Evaluarea necesității de a actualiza Regulamentul (CE) nr. 515/97 pentru a aborda provocările legate de fraudă în domeniul vamal: T1 2021
4. Programul privind AEO: posibilă propunere legislativă privind obligații de monitorizare mai precise T2/T3 2021
5. Programul privind AEO: Orientări actualizate: T2/T3 2021
6. Evaluarea intermediară a Codului vamal al Uniunii: T4 2021
7. Reglementarea supravegherii pieței – acte de punere în aplicare cu privire la aspectele vamale: începând cu 2021
8. Regimuri preferențiale – intensificarea monitorizării: începând cu 2021
9. Posibile îmbunătățiri ale cooperării internaționale și ale asistenței administrative reciproce în domeniul vamal, pe baza rezultatelor analizei: cu începere în 2021
10. Performanța uniunii vamale – evaluarea problemelor legate de lipsa temeiului juridic: sfârșitul anului 2021
11. Sistemul comun de sancțiuni – orientări: T4 2021
12. Echipamente de control vamal: activitățile privind finanțarea echipamentelor urmează să demareze în 2021
13. Noul program vamal: cooperarea consolidată urmează să înceapă din 2021
14. Lansarea analizei impactului exercitat de comerțul electronic asupra colectării taxelor vamale/condițiilor de concurență echitabile
15. Studiu privind interoperabilitatea sistemelor vamale și a celor de frontieră: sfârșitul anului 2021
16. Grupul de reflecție privind previziunile/gestionarea crizelor – lansare la începutul anului 2021

### **2022**

1. Accesul autorităților vamale la platforma de date fiscale a Eurofisc
2. Sistemul comun de sancțiuni – analiză a legislației

### **2023**

1. Capacități de analiză comune: demararea combinării datelor din sistemul de supraveghere cu date din alte sisteme electronice noi și existente; Analiza ICS2 privind datele care precedă încărcarea și sosirea pentru transportatorii aerieni de colete poștale, colete expres și marfă.
2. Obligații vamale pentru platformele de comerț electronic – propunere de raportare: T1 2023
3. Agenția vamală – finalizarea evaluării impactului

### **2024**

1. Capacități de analiză comune: Analiza ICS2 a datelor care precedă încărcarea și sosirea pentru transportatorii maritimi, rutieri și aerieni și prestatorii de servicii logistice
2. Cooperarea și interoperabilitatea cu autoritățile de securitate și cu cele de gestionare a frontierelor – calendarul corelărilor (în conformitate cu implementarea finală a ICS2)
3. Accesul autorităților vamale la date privind plata TVA

## 2025

1. O nouă interfață între sistemul de supraveghere a pieței (ICSMS) și sistemul de ghișeu unic al UE pentru vămi.